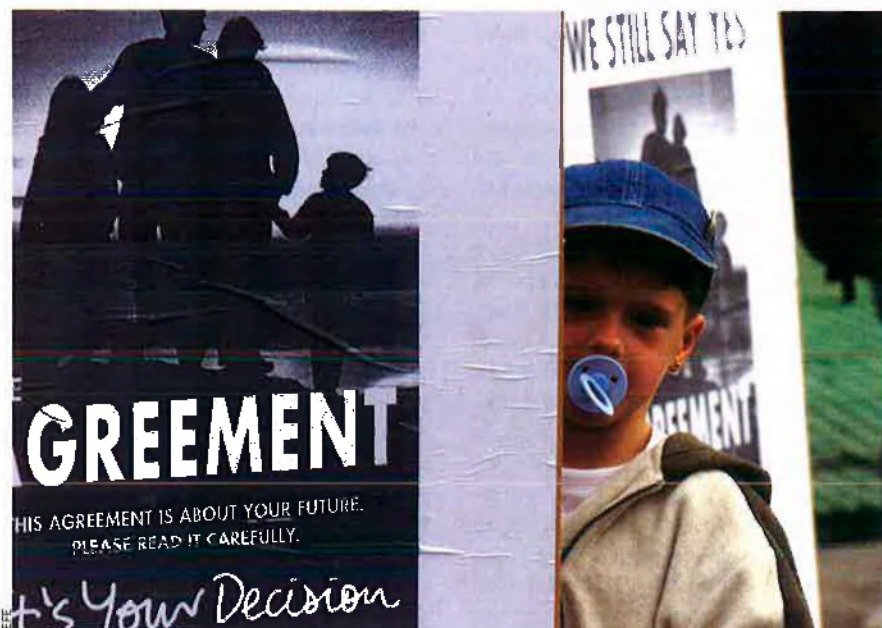

Una dècada fabricant la pau

Un nen observa des de darrere un cartell de suport als acords de pau d'Irlanda del Nord, repartits durant les negociacions que van seguir a la signatura, a Belfast, el setembre del 1999.

Aquesta setmana es compleixen deu anys de l'anomenat 'acord de Divendres Sant', un pacte signat a Belfast entre els governs britànic i irlandès, amb el vist-i-plau de la majoria de partits polítics de l'Ulster, que va significar un pas de gegant per al desenvolupament d'un procés de pau al nord d'Irlanda, després de trenta anys de conflicte sagnant.

L'actual Irlanda del Nord, que compta amb un govern autònom compartit entre unionistes i republicans, una cosa totalment impensable no fa gaires anys, no hauria estat possible sense l'acord de Belfast, també conegut per *acord de Divendres Sant*, un pacte polític que es va signar a la capital de l'Ulster el 10 d'abril del 1998. Aquest acord, que fou capitalitzat per Tony Blair i Bertie Ahern, primers ministres, respectivament, del Regne Unit i de la República d'Irlanda, va ser la demostració palpable que els governs d'aquests dos països no veien cap més

sortida al conflicte nord-irlandès que una negociació política. De fet, l'acord va ser la conseqüència i la reacció política més lògica a la declaració d'alto-el-foc que l'Exèrcit República Irlandès (IRA), d'una banda, i els principals grups paramilitars unionistes, de l'altra, havien decretat, uns quants anys abans.

Per tal de commemorar aquest esdeveniment, el govern irlandès ha organitzat una colla d'actes a Dublín, entre els quals hi haurà un sopar de gala ofert pel *taoiseach*, el primer ministre d'Irlanda, Bertie Ahern. Ell va qualificar fa quants uns dies el pacte signat ara fa deu anys

com un dels moments més importants de la història d'Irlanda. "El desè aniversari de la signatura de l'acord ofereix una valuosa oportunitat per a remarcar l'enorme progrés fet des del 1998 i el futur de les relacions entre totes dues illes", va dir. Val a dir, que Ahern va anunciar la setmana passada que el proper 6 de maig deixarà el càrrec, després que s'hagi iniciat una investigació judicial per un presumpte delictes de corrupció.

Al seu torn, la US-Ireland Alliance, una associació que promou les relacions entre Irlanda i els Estats Units, ha organitzat un acte de celebració que es farà aquest dijous, dia 10 d'abril, a Belfast; un acte a què assistiran els principals artífexs de l'acord de Divendres Sant, entre els quals el primer ministre Bertie Ahern i el senador britànic George Mitchel, que fou qui va presidir l'acord. Per part dels republicans nord-irlandesos hi acudirán l'actual vice-primer ministre de l'Ulster, Martin McGuinness, i també el seu cap de partit, el president del Sinn Féin, Gerry Adams, una formació que no ha dubtat mai a considerar l'acord de Belfast com el pas que va permetre de generar la confiança necessària entre les parts i que després va possibilitar la formació de l'actual govern autònom de l'Ulster.

També participaran en aquest acte l'ex-líder dels socialdemòcrates nord-irlandesos de l'SDLP, John Hume, que va rebre, conjuntament amb l'unionista David Trimble, el premi Nobel de la pau aquell mateix 1998 en reconeixement per l'esforç fet a Irlanda. Hume, en un article publicat fa uns quants dies al diari *The Irish Times*, qualificava l'acord de Divendres Sant d'oportunitat per a la creació d'un nou ordre "en què les persones d'Irlanda poguessin treballar conjuntament sobre la base del respecte i el reconeixement mutus".

Absències destacades. En canvi, per part britànica, la presència a les celebracions de l'ex-primer ministre Tony Blair, un altre dels artífexs de l'acord, tot i haver-hi estat convidat, no era segura. Una altra absència important, si bé

Els noms clau del procés

Tony Blair Com a primer ministre del Regne Unit va renunciar a continuar governant l'Ulster.

Bertie Ahern Primer ministre d'Irlanda. Va fer un paper mediador i va renunciar a la reivindicació històrica sobre els comtats de l'Ulster.

David Trimble Líder dels unionistes. Va aconseguir que els protestants s'avinguessin a la pau amb els catòlics. Premi Nobel de la pau.

John Hume Líder dels socialdemòcrates. És considerat l'arquitecte del procés que va permetre el pacte. Premi Nobel de la pau.

Gerry Adams Líder del Sinn Féin. Va tenir un paper destacat a aconseguir la renúncia de l'IRA a les armes i en l'acceptació de la policia.

en principi havia anunciat que hi aniria, és la de l'ex-president dels Estats Units Bill Clinton, que també va tenir un gran paper de mitjancer en el conflicte. Ara bé, l'absència més destacada serà la dels líders del Partit Unionista Democràtic (DUP), actualment la principal força pro-britànica de l'Ulster, encapçalada pel reverend Ian Paisley, que ha anunciat que no participarà en les celebracions, sobretot per coherència amb la posició contrària que, en el seu moment, va adoptar respecte a l'acord de Divendres Sant. En canvi, Reg Empey i Dawn Purvis, líders de les altres formacions unionistes d'Irlanda del Nord, s'han mostrat favorables a participar en les celebracions.

De fet, l'establiment de l'acord de Divendres Sant es va trobar alguns esculls que eren de mal resoldre, sobretot derivats de la forta oposició per part dels unionistes més radicals, encapçalats per Ian Paisley, cosa que, a la vegada, va motivar una forta divisió a les files de l'unionisme. Paisley, de fet, va rebutjar d'arribar a cap acord amb els republicans fins que l'IRA no es desarmés completament i el Sinn Féin no acceptés la policia nord-irlandesa, el RUC, un cos format principalment per protestants, que la majoria de catòlics de l'Ulster odien a mort.

Deu anys més tard, aquestes exigències s'han acomplert amb escreix, cosa que ha possibilitat la formació de l'actual govern compartit entre el DUP i el Sinn Féin. La comissió que es va formar

per al desarmament de l'IRA ha emès diversos informes favorables al llarg dels darrers anys i, a més, la creació del nou cos de policia de l'Ulster, el PSNI, va comptar amb el vot favorable dels

L'economia, en clara millora

L'acord signat ara fa deu anys ha permès també una millora substancial en l'economia nord-irlandesa. Trenta anys de conflicte havien originat una caiguda dràstica de les inversions en el sector privat, la desaparició de moltes empreses i, durant algun temps, l'augment de l'emigració, sobretot de joves que no veien cap mena de sortida al seu futur vivint a l'Ulster. D'ençà de la signatura de l'acord de Divendres Sant, ara fa deu anys, les inversions a Irlanda del Nord han augmentat considerablement, sobretot en el sector dels serveis i, en concret, en activitats relacionades amb les noves tecnologies, cosa que ha permès d'augmentar el nivell d'ocupació a 100.000 persones. Una dada prou significativa d'aquesta millora és que aquests darrers anys el pressupost públic s'ha doblat, fins a arribar als 1.600 milions de lliures esterlines previstos per al 2008-2009.

militants del Sinn Féin en una assemblea extraordinària celebrada a Dublín l'any passat. Avui dia, gairebé un 25% dels membres de la policia d'Irlanda del Nord són catòlics.

Aquest és, de fet, un dels canvis més importants que, segons els analistes, hi ha hagut a Irlanda del Nord durant els darrers deu anys, atès que el RUC era un cos totalment inacceptable a molts barris catòlics d'Irlanda del Nord, que veien la policia com una força d'ocupació que tenia l'objectiu de mantenir-hi la dominació britànica. Pel sol fet de pertànyer al RUC, un policia era considerat automàticament un objectiu *legítim* per part de l'IRA i, de fet, al llarg dels anys més violents del conflicte irlandès, més de 300 membres d'aquest cos van morir i gairebé 11.000 van resultar ferits de resultes dels atacs de l'IRA.

Sigui com vulgui, deu anys després de l'acord de Divendres Sant s'han aconseguit els principals propòsits d'aquell pacte: la creació d'un parlament i un govern compartit i la creació d'institucions transfrontereres entre els territoris del sud i del nord. Per una altra banda, la República d'Irlanda va accedir a modificar la seva constitució i renuncià a reclamar els històrics sis comtats de l'Ulster. Un mes després de l'acord, el maig del 1998, els irlandesos del sud i del nord, en referèndums separats, van donar un suport aclaparador a l'acord de Divendres Sant.

Xevi Camprubi